

D. ● VERBUL. NUMĂRUL VERBULUI

● PRONUNȚAREA ȘI SCRIEREA CORECTĂ A VERBELOR

1. Citește fragmentele următoare:

• „Și după ce-a venit el rușinat de la ispașă, mi-a tras o chelfăneală ca aceea, zicând:
– Na! Satură-te de cireșe! De-amu să știi că ți-ai mâncat lefteria de la mine, spânzuratule!
Oare multe stricăciuni am să mai plătesc eu pe urma ta?“

(_____)

• „Biata fată a unchiașului muncea toată ziua: torcea, țesea, făcea pâine, mătura și scutura fără să zică nici pâs. Dară baba punea parte fetei sale și pâra la unchiaș pe fiica lui și o tot ocăra.“

(_____)

a) Recunoaște autorul și titlul fiecărei lecturi. Scrie aceste informații la locul potrivit.

b) Găsește cuvinte sau expresii care să aibă același înțeles cu:

◆ *mi-a tras o chelfăneală* → _____

◆ *ți-ai mâncat lefteria* → _____

◆ *fără să zică nici pâs* → _____

◆ *o ocăra* → _____

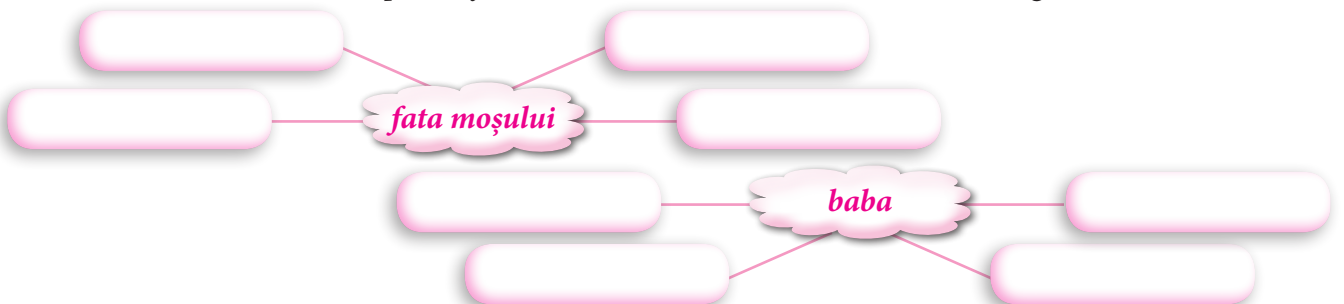
c) Extrage din cele două fragmente:

🐾 trei substantive comune: _____

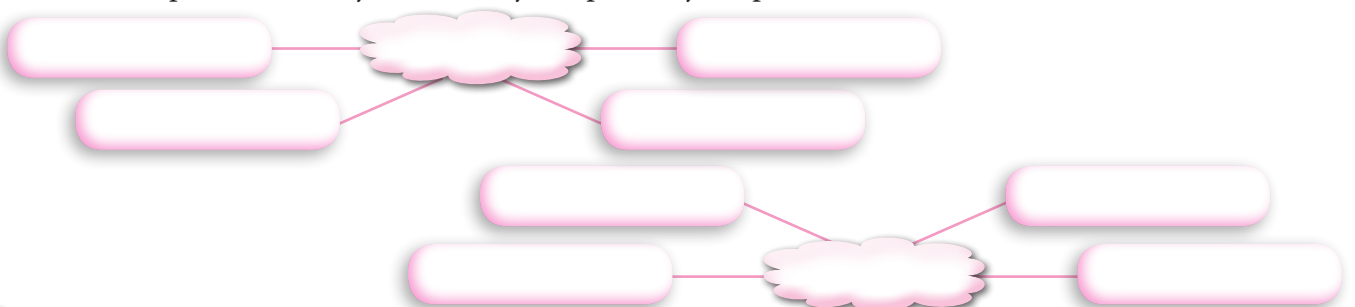
🐾 trei pronume personale: _____

d) • Scrie însușiri corespunzătoare personajelor, alegând adjective potrivite din paranteză.

(*harnică, neastâmpărat, rea, supărat, părtinitoare, supusă, rușinat, bună, aspru, înțeleaptă, jucăuș, ascultătoare, hapsână, frumoasă, bătrână, năzdrăvan, năzbătios, îngăduitor*)

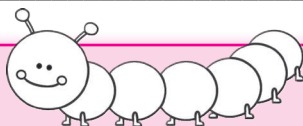

• Grupează restul adjectivelor în jurul personajelor pe care le caracterizează.

e) Subliniază cuvintele care exprimă acțiunea din cele două fragmente și scrie-le pe spațiile următoare.

REȚINE !

Partea de vorbire care exprimă acțiunea, starea sau existența ființelor, a lucrurilor, a fenomenelor naturii se numește **verb**.

Verbul are două numere:

- numărul singular, când acțiunea este făcută de o singură persoană;
- numărul plural, când acțiunea este făcută de mai multe persoane.

* Recunoști numărul verbului alăturându-i pronumele personal corespunzător:
venim (noi) – numărul plural; a asistat (el) – numărul singular;
ascund (eu) – numărul singular; ascund (ei) – numărul plural.

2. a) Subliniază verbele din fragmentul următor și folosește-le în formularea altor enunțuri.

„În fund, pe cer albastru, în zarea depărtată,
La răsărit, sub soare, un negru punct s-arată!
E cocostârcul tainic, în lume călător,
Al primăverii dulce, iubit prevestitor.

El vine, se înalță, în cercuri line zboară
Și, răpide ca gândul, la cuibu-i se coboară;
Iar copilașii veseli, cu peptul dezgolit,
Aleargă, sar în cale și-i zic: «Bine-ai sosit!»
(Oaspeții primăverii, de Vasile Alecsandri)

b) Grupează, în funcție de număr, verbele descoperite.

Numărul singular	Numărul plural

c) Justifică folosirea semnului exclamării la sfârșitul propoziției „Bine-ai sosit!”.

d) Alcătuieste enunțuri în care cuvintele „cer“, „dulce“, „vine“, „sar“ să aibă alte sensuri, diferite de cele din versurile date.

e) Alege cel puțin două cuvinte din text care, în alt context, se scriu cu cratimă. Exemplifică!

f) Explică folosirea cratimei în scrierea grupurilor de cuvinte:

◆ *s-arată* → _____

◆ *cuibu-i* → _____

◆ *și-i* → _____

◆ *Bine-ai* → _____

g) Caută în dicționar și scrie cuvinte cu sens asemănător:

☞ *tainic* → _____

☞ *prevestitor* → _____

☞ *line* → _____

h) Spune-ți părerea!

• Care sunt oaspeții primăverii?

• Cum îi întâmpină copilașii? De ce?

Formulează răspunsurile la întrebări astfel încât să obții un scurt text în care să folosești toate părțile de vorbire învățate.

3. Scrie verbe înrudite cu substantivele date.

zbor → **a zbura**

ciripit → _____

lungime → _____

răsărit → _____

depărtare → _____

călătorie → _____

prevestire → _____

veselie → _____

săritură → _____

FII CEL MAI BUN!

Încercuiește răspunsul corect!

- 1** În expresia „mi ți-l luă și mi ți-l înșfăcă” sunt:
A) 4 pronume și 4 verbe
B) 4 pronume și 2 verbe
C) 6 pronume și 2 verbe
D) 2 pronume și 4 verbe
- 2** Sensul verbului „înșfăcă” este ...
A) înfășă
B) apucă
C) împachetă
D) înfășură
- 3** Verbul din propoziția „N-ai văzut așa ceva...” este ...
A) ai văzut
B) văzut
C) ai
D) n-ai văzut
- 4** În expresia „n-ai (văzut)” cratima desparte ...
A) 2 pronume
B) 2 verbe
C) ține locul unei vocale
D) un pronume și un verb
- 5** Sunt la numărul singular toate verbele din seria ...
A) aveam, iei, să vezi, ați merge
B) era, scrisese, vei vedea, ai
C) erau, știi, ai venit, stai
D) vii, are, citeam, citiți
- 6** În seria ... una din scrieri este greșită.
A) a-ți da/ați da
B) aș vedea/a-și vedea
C) m-aș relaxa/maș relaxa
D) m-ai făcut/(ce-ai) mai făcut
- 7** Cuvântul „vii” nu poate fi ...
A) substantiv
B) adjectiv
C) verb
D) pronume personal
- 8** Este incorect scris verbul ...
A) scriind
B) citiind
C) fiind
D) studiind
- 9** În propoziția „Geroasele zile i-au ținut în casă.” se află, în ordine ...
A) adjectiv, substantiv, pronume, verb, substantiv
B) substantiv, adjectiv, pronume, verb, substantiv
C) substantiv, adjectiv, verb, pronume, substantiv
D) adjectiv, substantiv, verb, verb, substantiv
- 10** Forma corectă a verbului „a lua” este ...
A) aluat
B) a loat
C) a luat
D) aloat

Înregistrează răspunsurile în tabel.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
A	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
B	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
C	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
D	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

D. ● ORDINEA EFECTUĂRII OPERAȚIILOR

● PROBLEME

● FRAȚII SUBUNITARE ȘI ECHIUNITARE

Calcul
scris

1. Calculează, respectând ordinea efectuării operațiilor:

a) $5\ 001 - 2\ 365 + 1\ 956 = \square\square\square\square$ $35 : 5 \times 368 = \square\square\square\square$

$956 + 382 - 765 = \square\square\square\square$

$725 \times 0 : 5 = \square\square\square\square$

$5\ 360 - 2\ 475 + 385 - 1\ 727 = \square\square\square\square$ $86 \times 10 \times 32 : 8 \times 0 = \square\square\square\square$

b) $1\ 930 - 289 \times 6 = \square\square\square\square$

$27 : 3 + 1\ 081 = \square\square\square\square$

$592 \times 13 + 2\ 807 = \square\square\square\square$

$6\ 250 - 300 : 100 = \square\square\square\square$

$968 + 256 \times 5 - 36 : 4 \times 78 = \square\square\square\square$ $7\ 000 - 80 : 4 - 375 \times 6 = \square\square\square\square$

c) $(732 - 589) \times 65 + 4\ 801 \times 1 = \square\square\square\square$

$4\ 020 + (378 - 297) : 9 - 398 \times 10 = \square\square\square\square$

• În exercițiile cu mai multe operații de același ordin, acestea se rezolvă în ordinea în care sunt scrise (a).

Exemplu: $3\ 021 - 1\ 510 + 789 = 1\ 511 + 789$
 $= 2\ 300$

• Când într-un exercițiu se află operații de ordine diferite (b), se rezolvă mai întâi operațiile de ordinul al doilea (înmulțirile și împărțirile), apoi operațiile de ordinul întâi (adunările și scăderile).

Exemplu: $4\ 625 - 218 \times 9 = 4\ 625 - 1\ 962$
 $= 2\ 663$

• Dacă într-un exercițiu cu mai multe operații există și paranteze, se rezolvă mai întâi operațiile din paranteză în ordinea menționată, apoi celelalte operații.

Exemplu: $850 + 362 \times (17 - 72 : 8) = 850 + 362 \times (17 - 9)$
 $= 850 + 362 \times 8$
 $= 850 + 2\ 896$
 $= 3\ 746$

Amintește-ți!

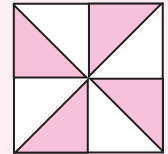

TEMA CAMPIONILOR

Încercuiește răspunsul corect.

- 1 În exercițiul „ $(3 + 96 : 3) : 5 \times 7 = 50 - n$ ” valoarea lui „n” este ...
A) 8   B) 49   C) 1   D) 99
- 2 Dacă sfertul jumătății numărului „x” este 16, atunci „x” este ...
A) 8   B) 4   C) 2   D) 128
- 3 Suma a trei numere naturale consecutive este 27. Numărul mijlociu este ...
A) 9   B) 28   C) 26   D) 8
- 4 Știind că „m”, „n” și „p” sunt numere pare consecutive, iar numărul mijlociu este 648, suma celor trei numere este ...
A) 216   B) 1 944   C) 202   D) 1 824
- 5 Părții colorate din imaginea alăturată nu-i corespunde fracția ...
A) $\frac{4}{8}$ B) $\frac{2}{4}$ C) $\frac{1}{2}$ D) $\frac{4}{4}$
- 6 Diferența dintre înșesitul numărului 24 și treimea aceluiași număr este ...
A) 136   B) 4   C) 16   D) 21
- 7 Sunt (fracții) subunitare toate fracțiile din seria:
A) $\frac{1}{5}; \frac{2}{3}; \frac{5}{2}; \frac{7}{8};$ B) $\frac{2}{7}; \frac{1}{9}; \frac{3}{6}; \frac{4}{5};$ C) $\frac{3}{4}; \frac{6}{6}; \frac{1}{8}; \frac{5}{10};$ D) $\frac{1}{4}; \frac{2}{4}; \frac{3}{4}; \frac{2}{2}.$
- 8 Andra are 12 ani. Vârsta ei reprezintă o treime din suma vârstelor celor doi frați ai săi, între care este o diferență de 2 ani. Câți ani are fiecare?
A) 1 an și 3 ani   C) 4 ani și 8 ani
B) 17 ani și 19 ani   D) 5 ani și 7 ani
- 9 35 este diferența a două numere, al doilea fiind înșesitul primului număr. Cele două numere sunt ...
A) 7 și 28   B) 5 și 30   C) 7 și 42   D) 5 și 40
- 10 Prețul unui stilou reprezintă $\frac{2}{3}$ din prețul unui dicționar. Adunând suma cu diferența celor două prețuri obținem 90 (lei). Prețul fiecărui obiect este ...
A) 36 și 54 (lei)   B) 30 și 60 (lei)   C) 25 și 45 (lei)   D) 30 și 45 (lei)

Înregistrează răspunsurile în tabel.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
A	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
B	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
C	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
D	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

